

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલ્લા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ અનુસ્નાતક કેન્દ્ર ચલાવતી કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ તથા ડિપાર્ટમેન્ટનાં વડાશ્રીને જણાવવાનું કે, ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસસમિતિએ તેની તા. ૨૫/૦૮/૨૦૨૧ ની સભામાં તૈયાર કરેલ એમ.એ. સેમેસ્ટર - ૧ થી ૪ (નવીન) રેગ્યુલર અને એમ.પાર્ટ-૧ અને ૨ એક્ષટર્નલ અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩ અને ૨૦૨૩-૨૪ માટે અમલ આવે તે રીતે વિનયન વિદ્યાશાખાના અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ સ્વીકારેલ જે અંગે વિચારણા કરતા એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૩૧/૦૮/૨૦૨૧ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૨૩ થી મંજૂર કરેલ છે. તેની જાણ સંબંધકર્તા શિક્ષકોને અને વિદ્યાર્થીઓને કરવી. તદઉપરાંત તનો અમલ કરવો.

એકેડેમિક કાઉન્સિલ તા.૩૧/૦૮/૨૦૨૧ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨૩

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસસમિતિએ તેની તા.૨૫/૦૮/૨૦૨૧ ની સભામાં તૈયાર કરેલ એમ.એ. સેમેસ્ટર ૧ થી ૪ (નવીન) રેગ્યુલર અને એમ.પાર્ટ-૧ અને ૨ એક્ષટર્નલ અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩ અને ૨૦૨૩-૨૪ માટે અમલ આવે તે રીતે વિનયન વિદ્યાશાખાના અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ સ્વીકારેલ તે મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એકે./પરિપત્ર/૧૩૨૩૭/૨૦૨૧
તા. ૦૩-૦૮-૨૦૨૧

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ અનુસ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ, તથા ડિપાર્ટમેન્ટનાં વડાશ્રી.
૨) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत
गुजराती विषयनी अभ्यास समिति

द्वारा संयोजित

रेग्युलर / એક્ષટર્નલ अभ्यासक्रम

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૧ થી ૪ (નવીન)

[સને વર્ષ :૨૦૨૧-૨૦૨૨, ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ ,૨૦૨૩- ૨૦૨૪]

એમ.એ. સેમ. - ૧

(સને વર્ષ ૨૦૨૧- ૨૦૨૨ , ૨૦૨૨- ૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪)

Core course:001

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ : ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ સાથેની તુલના દ્વારા સમજ પ્રાપ્ત થાય.

- એકમ -૧ ખંડકાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો, ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા
એકમ -૨ ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપની તુલના .
એકમ -૩ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો -સં. ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
એકમ -૪. ' બાહુક '- ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ વિકાસ - ચિનુ મોદી
૨. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ
૪. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. બાહુક -લે. ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન
૬. શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
- ૭ મુક્ત દીર્ઘ કવિતા - દીપક રાવલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - કે.સી.મહેતા
૯. આપણા ખંડકાવ્ય - સં. ધીરુભાઈ ઠાકર

શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , (અભ્યાસક્રમ માટે પસંદગીના ખંડકાવ્ય)

૧. વસંતવિજય - કાન્ત
૨. ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત
૩. ગ્રામમાતા - કલાપી
૪. તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ - રા.વિ. પાઠક
૫. છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ
૬. જટાયુ - સિતાંશુ

ગુજરાતી પેપર - ૦૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા.

હેતુ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે અને મૂળ સુધી પહોંચીને કૃતિનિષ્ઠ સૌન્દર્યની આનંદાનુભૂતિ કરી શકે.

એકમ - ૧. રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

- ૧.૧. રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલ્લટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા.
- ૧.૨. ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવની સમજૂતી
- ૧.૩. રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
- ૧.૪. રસ પ્રતીતિનાં વિધનો.

એકમ - ૨. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

૨. ૧ ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
૨. ૨ ધ્વનિના આધારે કાવ્યના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
૨. ૩ ધ્વનિ કાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ - ૩. કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

૩. ૧. કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા
૩. ૨. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
૩. ૩. વક્રોક્તિના પ્રકારો
૩. ૪. કાવ્યના ત્રણ માર્ગો અને પ્રકારો.

એકમ - ૪. રમણીયતાની વિભાવના.

૪. ૧. જગન્નાથના મતે રમણીયતાની વિભાવના
૪. ૨. જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો
૪. ૩. જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્દી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ
૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
૬. ધ્વન્યાલોક - આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય - ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 003.

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ :વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧. નર્મદની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નર્મદના વિચારો .

રસજ્ઞાન ,જોસ્સો ,રસ અને તર્કશક્તિ અંગે નર્મદનાં વિચારો.

નર્મદની દૃષ્ટિએ કવિતાનું પ્રયોજન.

એકમ -૨. નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .

જુસ્સો, રસ , તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ -૩ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના રમણભાઈના વિચારો.

ચિત્ત:ક્ષોભ એટલે શું. તે સમજાવી રમણભાઈની કાવ્યવિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ, શીઘ્ર કવિતા વિશેના વિચારો.

એકમ -૪. બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા.

વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું.? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા વિઘ્ન વિશે ચર્ચા કરો.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. નર્મદ એક અધ્યયન - રમેશ શુક્લ
૮. વિવેચક નવલરામ - પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૯. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૦. વિવેચનનો અનુબંધ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Elective course:001

ગુજરાતી પેપર – ૪ આધુનિક સાહિત્ય (A)

હેતુ : આધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનો આ સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ -૧ આધુનિકતાની વિભાવના

૧.૧ આધુનિક સંજ્ઞા પરિચય, પરંપરાગત , સમકાલીન, અર્વાચીન સંજ્ઞાઓ સાથેનો સંબંધ

૧.૨. આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો

૧.૩ આધુનિક સાહિત્યને પ્રેરનારાં પરિબળો

એકમ -૨ કવિતા , ટૂંકીવાર્તા અને નવલકથા પર આધુનિકતાનો પ્રભાવ.

એકમ -૩ ' ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ

એકમ -૪. ' ફેરો ' – રાઘેશ્યામ શર્મા

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ' ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ આર.આર. શેઠ પ્રકાશન ,અમદાવાદ

૨. ' ફેરો ' – રાઘેશ્યામ શર્મા , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩. સાહિત્યમાં આધુનિકતા- સુમન શાહ

૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ- પ્રમોદકુમાર પટેલ

૫. આધુનિકતા: એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય- બિપિન આશર

૬. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી

૭. ગુજરાતી કથાવિશ્વ – બાબુ દાવલપુરા

૮. કવિતામાં આધુનિકતા – ભોળાભાઈ પટેલ

૯. આધુનિક કવિતા – નિરંજન ભગત

૧૦ નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન – નરેશ વેદ

૧૧ ઘનશ્યામ દેસાઈ ગ્રંથ – સં. ઊર્મિ દેસાઈ , રમેશ ઓઝા , ભવન્સ પ્રકાશન

૧૨ ચંદ્રકાંત બક્ષીથી ફેરો – સુમન શાહ

ગુજરાતી પેપર - ૪ સાહિત્ય અને પુરાકલ્પન (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ પુરાકાથાઓનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે

એકમ - ૧. પુરાકલ્પન સંજ્ઞાની વિભાવના

એકમ - ૨. પુરાકલ્પન અને અન્ય વિદ્યાશાખા વચ્ચેનો સંબંધ

૨. ૧ પુરાકલ્પન અને સમાજવિજ્ઞાન

૨. ૨ પુરાકલ્પન અને મનોવિજ્ઞાન

૨. ૩ પુરાકલ્પન અને ભાષાવિજ્ઞાન

૨. ૪ પુરાકલ્પન અને ધર્મ

૨. ૫ પુરાકલ્પન અને લોકકથા - દંતકથા

એકમ - ૩. ઊરૂભંગ - ભાસ , અનુ.હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ - ૪. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ , ડિવાઈન પબ્લીકેશન્સ

સંદર્ભ :

૧. પુરાકલ્પન - પ્રવીણ દરજી , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨. કળા સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાનો પરિચય -ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૪. ઊરૂભંગ - ભાસ , અનુ. હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૫. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

૬. નાટકમાં મીથ - ધ્વનિલ પારેખ

૭. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૮. સાહિત્ય પરિષદ કોશ, ભાગ - ૩

ગુજરાતી પેપર - ૪. સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ (C)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની સંસ્કૃતિનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે.

એકમ-1. સંસ્કૃતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યનો પરિચય.

એકમ-2. સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ.

એકમ-3. સરસ્વતીચંદ્ર-1 (લે. ગો.મા.ત્રિ)ના આધારે ગુજરાતી સંસ્કૃતિનો અભ્યાસ

એકમ-4. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ- હસુતાબેન સેદાણી.(પ્ર. યુનિ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ)

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. આલોચના (હિન્દી)નાં વિવિધ અંકો ,૮૨,૧૯૮૭
૨. સાહિત્યકા સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતન (હિન્દી) – નિર્મલા જૈન
૩. વ્યવહારિક સમાજશાસ્ત્ર- ડૉ.સંજીવ મહાજન
૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે – ડૉ. નરેશ શુક્લ
૫. literature and society, Penguin Book-1956
૬. સંસ્કૃતિ , બહુસંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – પ્રવીણ દરજી પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ – આલોક ગુપ્તા પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન – ડૉ.નાનકભાઈ કાદર પાર્શ્વ પ્રકાશન

પેપર - ૫. પૂઝરીડિંગ - જોડણી (A)

Multi Disciplinary- 001

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ જોડણી અને પૂઝરીડિંગ અંગેની માહિતી મેળવી વાંચતા લખતા શીખી શકે

- એકમ : ૧. પૂઝ એટલે શું ? પૂઝ વાંચન , પૂઝ રીડરનું મહત્વ
કોશ સ્વરૂપ અને પ્રયોજન ,
કોશના વિવિધ પ્રકારો , વ્યુત્પત્તિ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર
કોશ કઈ રીતે જોવો ? અકારાદિકમ,કોશનું મહત્વ
- એકમ : ૨. જોડણીના નિયમો અને વિરામચિહ્ન
- એકમ : ૩. સંધિ- સમાસના નિયમો
- એકમ : ૪ પૂઝવાચન અને ભૂલસુધારણા

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. સાર્થ જોડણીકોશ
૨. લેખનપદ્ધતિ અને પૂઝવાંચન – રમેશ શુક્લ
૩. પૂઝવાચન – રતિલાલ સાં.નાયક
૪. વ્યાકરણવિમર્શ – ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ
૫. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ – યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. મોટો કોશ – રતિલાલ નાયક

પેપર - ૫. અનુવાદ અને સમસ્યા (B)

Multi Disciplinary- 001

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદિત કૃતિનો પરિચય મેળવે અને અનુવાદ અંગેની માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકશે.

- એકમ : ૧. અનુવાદ સંજ્ઞા,વ્યાખ્યા અને વિભાવના
- એકમ : ૨. સંસ્કૃતિ પરિવેશના સંદર્ભે અનુવાદની સમસ્યાઓ
- એકમ : ૩. એક મેલી યાદર – રાજેન્દ્રસિંહ બેદી , હિન્દી

એકમ : ૪ 'એક મેલી યાદર' - રાજેન્દ્રસિંહ બેદી, અનુ. મોહન દાંડીકર

સંદર્ભ :

૧. અનુવાદ કળા - નગીનદાસ પારેખ સં. રમણ સોની
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન - ભોળાનાથ તિવારી
૩. અનુવાદ વિચાર અને અનુવાદ પ્રક્રિયા - રમણ સોની
૪. અનુવાદ સમસ્યાઓ - મોહનભાઈ પટેલ
૫. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર - જયંતીભાઈ ચૌધરી
૬. જ્ઞાન ગંગોત્રી

સેમેસ્ટર - ૨

ગુજરાતી પેપર - ૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય

હેતુ : સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

- એકમ -૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના, લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર
એકમ -૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો (ફ્રેન્ચ અને અમેરિકન અભિગમ સંદર્ભે)
એકમ -૩ 'કૃષ્ણાયન' તથા 'દ્રોપદી' નવલકથાની વિષયવસ્તુગત તુલના
એકમ -૪ 'કૃષ્ણાયન' કાજલ ઓઝા તથા 'દ્રોપદી' પ્રતિભારાયની નવલકથાની પાત્રલક્ષી તુલના

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. કૃષ્ણાયન- કાજલઓઝા , નવભારત પ્રકાશન
૨. દ્રોપદી - પ્રતિભારાય , અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ - વસંત બાપટ ,અનુ.-જયા મહેતા , જશવંતી દવે
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- ૭.. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૮. પ્રત્યક્ષ - ઓનલાઈન
૯. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી.

ગુજરાતી પેપર - ૭ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્ત્વોનો તથા ધ્વનિ

નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ

ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો પરિચય

ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિવિજ્ઞાન

ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્વ

ધ્વનિઘટકની વિભાવના

ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics) અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન (Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ -૩. ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય

ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન

સ્વરોનું વર્ગીકરણ વ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ -૪ .માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

સ્વરો, અર્ધસ્વરો

વ્યંજનો

અક્ષર (syllable)

સૂર

બલાઘાત (stress)

જંકચર (સંગમ)

દીર્ઘત્વ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન _ સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૨. ભાષાપરિચય _ પોખ્યુલર પ્રકાશન, સુરત

૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત

૪. General Linguistics – R.H. Robins

૫. ધ્વનિઘટકની વિભાવના _ ડૉ. ભારતીબેન દવે

૬. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ _ જયંત કોઠારી

૭. વ્યુત્પત્તિ વિચાર _ ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા _ ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી

૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા _ પિંકી પંડ્યા

૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય _ રમેશ ત્રિવેદી

૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ _ અશરફમાન પઠાણ

૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે

૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ _ ડૉ. ઊર્મિ ઘનશ્યામદેસાઈ

૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત

૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત

૧૭. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય (નરસિંહરાવ દિવેટિયાના બે ભાગમાં પ્રગટ થયેલા

વ્યાખ્યાન પુસ્તકોનો સંક્ષેપ) - સંક્ષેપકાર – કે.કા.શાસ્ત્રી

ગુજરાતી પેપર - ૮. ગુજરાતી વિવેચન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ વિવેચન અંગે માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકે

એકમ - ૧. રામનારાયણ વિ. પાઠકની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના રા.વિ.પાઠકનાં વિચારો
રા.વિ.પાઠકની 'રહસ્ય' સંજ્ઞા-વિભાવના

એકમ- ૨. ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના ઉમાશંકરના વિચારો .
કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો .
કલા અને નીતિ અંગેના ઉમાશંકરના વિચારો .

એકમ - ૪. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી ની વિચારણા

કવિ, કાવ્ય ,કવિકર્મ ,સર્જન પ્રક્રિયા ,
કાવ્ય અને જીવન, કાવ્ય અને નીતિ
કાવ્ય અને ભાષા વિશેના વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદીના વિચારો

એકમ ૪. સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .

સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .
રૂપનિમિત્તિ અંગેના વિચારો
ભાષાકર્મ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. વિવેચક રા.વિ .પાઠક - શિરીષ પંચાલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. વિવેચક ઉમાશંકર જોશી -શિરીષ પંચાલ
૮. વિવેચક વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદી - શિરીષ પંચાલ
૯. વિવેચક સુરેશ જોશી - શિરીષ પંચાલ
૧૦. કથોપકથન - સુરેશ જોષી

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનુઆધુનિકતાની વિભાવનાનો તથા કૃતિનો અભ્યાસ કરી શકે .

એકમ : ૧. અનુઆધુનિકતાની વિભાવના

એકમ : ૨. નારીચેતના અને દલિત ચેતના

એકમ : ૩.. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ (પસંદગીની કવિતા - ૨૫)

એકમ: ૪. એક ડગલું આગળ - પારુલ દેસાઈ, ફ્લેમિન્ગો પ્રકાશન

સંદર્ભ :

૧. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ, સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી
૨. એક ડગલું આગળ - પારુલ દેસાઈ , ફ્લેમિન્ગો પ્રકાશન
૩. અનુ આધુનિકતા અને આપણે - સુમન શાહ
૪. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય - સુધા પંડ્યા
૫. પ્રતિબદ્ધ - ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૬. પ્રત્યાયન - ભી.ન.વણકર
૭. વિશેષ - ઈલા નાયક - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. વાર્તાસંદર્ભ - શરીફા વીજળીવાળા -ગુર્જરપ્રકાશન
૯. શતરૂપા - શરીફા વીજળીવાળા - ગુર્જર પ્રકાશન
૧૦. દલિત સંવેદના અને સાહિત્ય - નાથાલાલ ગોહિલ
૧૧. દલિત સંપ્રત્યય - નરેશ વાઘેલા , આદર્શ પ્રકાશન
૧૨. દલિત સાહિત્ય - ગુણવંત વ્યાસ
૧૩. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં દલિત સંવેદન - જયશ્રી સોલંકી
૧૪. શબ્દસૃષ્ટિ , દલિત સાહિત્ય વિશેષાંક - સાહિત્ય અકાદમી , ગાંધીનગર
૧૫. દલિત કવિતા - સં. મોહન પરમાર , પાર્શ્વ પ્રકાશન

ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ (અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલી કવિતા)

૧. ગામ છોડી જતાં - પ્રવીણ ગઢવી
૨. મંદિર પ્રવેશ ન કરો દોસ્તો - પ્રવીણ ગઢવી
૩. ફરી ભૂલ ન કરતો મહાત્મા - પ્રવીણ ગઢવી
૪. હું એકલવ્ય - દલપત ચૌહાણ
૫. અસ્પૃશ્ય - દલપત ચૌહાણ
૬. સ્પર્શ - હરીશ મંગલમ
૭. અર્થ - હરીશ મંગલમ
૮. અસ્પૃશ્ય કવિતા - સાહિલ પરમાર
૯. ટાણવા માટે ન આવવા - સાહિલ પરમાર
૧૦. વાડો - રાજુ સોલંકી
૧૧. બાબા સાહેબની જે - રાજુ સોલંકી
૧૨. ચ્યમ લ્યા એટલો ફાટી ગ્યો - શંકર પેન્ટર
૧૩. ઓવરબ્રિજ - ભી.ન.વણકર
૧૪. આનંદની કવિતા - યશવંત વાઘેલા
૧૫. શબ્દને જોયા છે મેં - જયંત પરમાર
૧૬. દલિત કવિનું વસિયતનામું - જયંત પરમાર
૧૭. અહીં - કિશન સોસા
- ૧૮ રમખાણગ્રસ્ત શહેર - કિશન સોસા
૧૯. મારો શામળિયો - નીરવ પટેલ
૨૦. હું અને ડોશી - નીરવ પટેલ
૨૧. લખ - પથિક પરમાર
૨૨. અમને અધિકાર આપો - મધુકાન્ત કલ્પિત
૨૩. ગાંધીજીને - અરવિંદ વેગળા
૨૪. કાવ્યનું મુલ્ય - ચંદ્ર મહેરિયા
૨૫. ચોદમીનો સૂર્ય - નિલેશ કાથળ

એકમ : ૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય વિભાવના

એકમ : ૨. ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય પરિચય વાર્તા , નવલકથા, કવિતા

એકમ : ૩. ટૂંકી વાર્તા સ્વરૂપ

એકમ: ૪. પન્ના નાયકનો વાર્તાલોક - પન્ના નાયક, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય - સં. કેતન બુહાં

૨. અમેરિકામાં ભારતીયો -પ્રવીણ ન.શેઠ ,જગદીશ દવે

૩. અમેરિકામાં કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો -મધુસુધન કાપડિયા, સાહિત્ય અકાદમી - ૨૦૧૧

૪. બ્રિટીશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરા કાવ્યધારા - બળવંત જાની

ગુજરાતી પેપર - ૯ સાહિત્ય અને ઇતિહાસ (C)

હેતુ : આંતર વિદ્યાકીય દ્રષ્ટિકોણથી ઇતિહાસ અને સાહિત્ય વચ્ચેનાં સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ- 1. ઇતિહાસ સંજ્ઞા, વિભાવના અને ઇતિહાસલેખનના સાધનોનો પરિચય.

એકમ-2. ઇતિહાસ અને સાહિત્યનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ

એકમ-3. ગુજરાતનો સુવર્ણકાળ (રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં અભ્યાસ)

એકમ-4. પાટણની પ્રભુતા- ઇતિહાસ અને સાહિત્યના સંદર્ભે અભ્યાસ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. પરિષદ પ્રમુખોના વ્યાખ્યાનો - ભો.જે.વિદ્યાભવન અમદાવાદ

૨. ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ - ર.છો.પરીખ , હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી

૩. ગુજરાત એક દર્શન, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર , મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વ વિદ્યાલય વડોદરા

૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર ,સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે - નરેશ શુક્લ

૫. કલાકારની ઇતિહાસબોધ - ભરત મહેતા

૬. સંબોધીના વિવિધ અંકો - એલ. ડી.ઇન્ડોલોજી , અમદાવાદ

૭. નવલકથા સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - શિરીષ પંચાલ

ગુજરાતી પેપર - ૧૦ સાહિત્ય અને ફિલ્મ (A)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને ફિલ્મનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરી શકે.

એકમ : ૧. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયા

એકમ : ૨ સાહિત્ય અને ફિલ્મ કળા સ્વરૂપ સંદર્ભે સામ્ય - ભેદ

એકમ : ૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ (પન્નાલાલની વાર્તા અને ફિલ્મ)

એકમ : ૪. પિંજર - અમૃતા પ્રીતમ - રાજકમલ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. કેમેરાની આંખે - દૃષ્ટિ પટેલ

૨. પન્નાલાલનો વાર્તા વિશેષ - શરીફા વીજળીવાળા, સંજીવની પ્રકાશન

૩. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર -અરુણોદય પ્રકાશન

૪. સાહિત્યમાં ફિલ્માવલોકન - અભિજિત વ્યાસ

૫. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ - મહિપતસિંહ રાઉલજી

૬ . સમીપેના લેખો - શિરીષ પંચાલ

૭. અમૃતા પ્રીતમની 'પિંજર' - અનુ. શરીફા વીજળીવાળા

૮. કથા સાહિત્ય અને સિનેમા - તરુણ બેન્કર , (પ્રકાશક પોતે)

ગુજરાતી પેપર - ૧૦ લોકપ્રિય સાહિત્ય (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓને લોકપ્રિય સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સમજવા મળે

એકમ : ૧ લોકપ્રિય સાહિત્યની વિભાવના અને લક્ષણો તથા પ્રેરકબળો

એકમ : ૨. શિષ્ટ સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ , લોકભોગ્ય અને લોકપ્રિય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ : ૩ નીરજા ભાર્ગવ - અશ્વિની ભટ્ટ , નવભારત પ્રકાશન

એકમ : ૪.એકલતાના કિનારા - ચંદ્રકાંત બક્ષી, પ્રવીણ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. અનુઆધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ -જયંત ગાડીત

૨. ગુજરાતી નવલકથા- રઘુવીર ચૌધરી

૩. આપણીકથા - જયંત ગાડીત

૪. સમીપેના અંકો - શિરીષ પંચાલ

૫. સાહિત્ય કા સમાજશાસ્ત્ર - મેજર પાંડે , હરિયાણા અકાદમી

એમ.એ. પાર્ટ - ૧ (External)

(સને વર્ષ ૨૦૨૧- ૨૦૨૨ , ૨૦૨૨- ૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪)

Core course:001

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ: ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપોની તુલનાએ સમજ પ્રાપ્ત થાય.

એકમ -૧ ખંડકાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો, ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા

એકમ -૨ ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપની તુલના .

એકમ -૩ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો -સં. ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૪. 'બાહુક '- ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

એકમ - ૫. પૂર્વાલાપ - કાન્ત ,

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ વિકાસ - ચિનુ મોદી
૨. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ
૪. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. બાહુક -લે. ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન
૬. શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
- ૭ મુક્ત દીર્ઘ કવિતા - દીપક રાવલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - કે.સી.મહેતા
૯. આપણા ખંડકાવ્ય - સં. ધીરુભાઈ ઠાકર

શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , (અભ્યાસક્રમ માટે પસંદગીના ખંડકાવ્ય)

૧. વસંતવિજય - કાન્ત
૨. ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત
૩. ગ્રામમાતા - કલાપી
૪. તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ - રા.વિ. પાઠક
૫. છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ
૬. જટાયુ - સિતાંશુ

એમ. એ. પાર્ટ - ૧.

ગુજરાતી પેપર- ૦૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા-પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

હેતુ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે અને મૂળ સુધી પહોંચીને કૃતિનિષ્ઠ સૌન્દર્યની આનંદાનુભૂતિ કરી શકે.

એકમ - ૧.

૧.૧ રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલ્લટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા.
ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવની સમજૂતી
રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
રસ પ્રતીતિનાં વિધ્નો.

૧.૨. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
ધ્વનિના આધારે કાવ્યના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
ધ્વનિ કાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ - ૨.

૨.૧ કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા , કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
વક્રોક્તિના પ્રકારો, કાવ્યના ત્રણ માર્ગો અને પ્રકારો.

૨.૨ રમણીયતાની વિભાવના.

જગન્નાથના મતે રમણીયતાની વિભાવના
જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો, જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

એકમ - ૩.

૩.૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ

૩.૨ લોન્જાઈનસ

એકમ - ૪.

૪.૧. ટી.એસ.એલિયટ

૪.૨ સુઝાન લેગર

એકમ -૫ ટ્રેક નોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્ડી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ

૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક – ડોલરરાય માંકડ
૬. ધ્વન્યાલોક – આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય – ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ

એમ. એ. પાર્ટ - ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 003.

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ :વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧.

- ૧.૧ નર્મદની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .
કવિ અને કવિતા વિશેના નર્મદના વિચારો .
રસજ્ઞાન ,જોસ્સો ,રસ અને તર્કશક્તિ અંગે નર્મદનાં વિચારો.
નર્મદની દૃષ્ટિએ કવિતાનું પ્રયોજન.
- ૧.૨. નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .
કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .
જુસ્સો, રસ , તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ -૨.

- ૨.૧ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.
કવિ અને કવિતા વિશેના રમણભાઈના વિચારો.
ચિત્ત:ક્ષોભ એટલે શું.તે સમજાવી રમણભાઈની કાવ્યવિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ, શીઘ્ર કવિતાના વિચારો.
- ૨.૨ બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા,
વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું.? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા વિઘ્ન વિશે ચર્ચા કરો.

એકમ - ૩

- ૩.૧ રામનારાયણ વિ. પાઠકની કાવ્યવિભાવના.
કવિ અને કવિતા વિશેના રા.વિ.પાઠકનાં વિચારો

રા.વિ.પાઠકની 'રહસ્ય' સંજ્ઞા-વિભાવના

૩.૨ ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના ઉમાશંકરના વિચારો ,

કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો .

કલા અને નીતિ અંગેના ઉમાશંકરના વિચારો .

એકમ - ૪.

૪.૧. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી ની વિચારણા

કવિ, કાવ્ય ,કવિકર્મ ,સર્જન પ્રક્રિયા ,

કાવ્ય અને જીવન, કાવ્ય અને નીતિ

કાવ્ય અને ભાષા વિશેના વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદીના વિચારો

૪.૨. સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .

સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .

રૂપનિર્મિતિ અંગેના વિચારો

ભાષાકર્મ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

એકમ - ૫ ટૂંક નોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. નર્મદ એક અધ્યયન - રમેશ શુક્લ
૮. વિવેચક નવલરામ - પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૯. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૦. વિવેચનનો અનુબંધ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

એમ. એ. પાર્ટ - ૧.

गुजराती पेपर – ४ आधुनिक साहित्य – अनुआधुनिक साहित्य

हेतु: आधुनिकता अनुआधुनिकतानी विभावना समजाय तथा कृतिनो आ संदर्भमां आस्वाढ करी शके.

अेकम -१ आधुनिकतानी विभावना

१.१ आधुनिक संज्ञा परिचय,परंपरागत , समकालीन, अर्वाचीन संज्ञाओ साथेनो संबंध

१.२. आधुनिक साहित्यनां लक्षणो

१.३ आधुनिक साहित्यने प्रेरनारां परिबणो

१.४ कविता , ट्रेकीवार्ता अने नवलकथा पर आधुनिकतानो प्रभाव.

अेकम -२. अनुआधुनिकतानी विभावना , नारी येतना अने दलित येतना

अेकम -३ 'टोणुं '- धनश्याम देसाई तथा 'डेरो' – राधेश्याम शर्मा

अेकम -४. गुजराती दलित कविता – सं . नीरव पटेल तथा 'अेक ढगलुं आगण' –पारुल देसाई

अेकम -५. ट्रेक नोध

संदर्भसूचि:-

१. ' टोणुं '- धनश्याम देसाई आर.आर. शेठ प्रकाशन ,अमदावाढ

२. ' डेरो ' – राधेश्याम शर्मा , पार्श्व प्रकाशन

३. साहित्यमां आधुनिकता- सुमन शाह

४. गुजराती साहित्यमां आधुनिकतावाढ- प्रमोदकुमार पटेल

५. आधुनिकता: अेक संकुल सम्प्रत्यय-बिपिन आशर

६. गुजराती नवलकथा – रघुवीर चौधरी

७. गुजराती कथाविश्व – बाबु दावलपुरा

८. कवितामां आधुनिकता – भोणाभाई पटेल

९. आधुनिक कविता – निरंजन भगत

१० नवलकथा शिल्प अने सर्जन – नरेश वेढ

११ धनश्याम देसाई ग्रंथ – सं. ठिर्मि देसाई , रमेश ओजा , भवन्स प्रकाशन

१२ यंद्रकांत बक्षीथी डेरो – सुमन शाह

१३. गुजराती दलित कविता –सं. नीरव पटेल साहित्य अकादमी दिल्ली

१४. अेक ढगलुं आगण – पारुल देसाई

१५. अनुआधुनिक साहित्य अने आपणे – सुमन शाह

એમ.એ. પાર્ટ - ૧

ગુજરાતી પેપર - ૫. તુલનાત્મક સાહિત્ય

હેતુ : સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

એકમ -૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના અને લક્ષણો

એકમ -૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો તથા કાર્યક્ષેત્ર. (ફ્રેન્ચ અને અમેરિકન અભિગમ સંદર્ભે)

એકમ -૩ 'જયસોમનાથ ' ક.મા.મુનશી તથા 'સોમતીર્થ' રઘુવી ચૌધરીની નવલકથાની વિષયવસ્તુ અને પાત્રલક્ષી તુલના

એકમ -૪ 'કૃષ્ણાયન' કાજલ ઓઝા તથા 'દ્રોપદી' પ્રતિભારાયની નવલકથાની વિષય વસ્તુગત અને પાત્રલક્ષી તુલના

એકમ - કૃતિલક્ષી ટૂંકીનોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. કૃષ્ણાયન- કાજલઓઝા , નવભારત પ્રકાશન
૨. દ્રોપદી - પ્રતિભારાય , અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ - વસંત બાપટ ,અનુ.-જયા મહેતા , જશવંતી દવે
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- ૭.. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૮. પ્રત્યક્ષ - ઓનલાઈન
૯. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી.

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 007

ગુજરાતી પેપર - ૧૧ ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના તથા તે સંદર્ભે કૃતિઓનો પરિચય મળે

એકમ - ૧. ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના અને ભાતીગળ વિશેષતા

ભારતીય સાહિત્યની મુખ્યધારાઓ -પ્રાચીનકાળ(વેદ, રામાયણ, મહાભારત સંદર્ભે)

મધ્યકાળ (ભક્તિસાહિત્ય સંદર્ભે) અર્વાચીનકાળ (ગાંધી તથા આધુનિકતાના પ્રભાવ સંદર્ભે)

એકમ - ૨. ભારતીય સાહિત્યકારોનો પરિચય

૧. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર ૨. કાલિદાસ ૩. ગિરીશ કર્નાડ

૪. વિ. સ. ખાંડેકર ૫. કૃષ્ણા સોબતી

એકમ - ૩. ' માલગુડી ડેઝ ' - આર.કે.નારાયણ , અનુ. કાંતિ પટેલ , અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ - ૪. ' ચક્ર ' - જયવંત દળવી , અનુ. અરુણા જાડેજા, અરુણોદય પ્રકાશન.

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. સાહિત્ય સેતુ - જુલાઈ - ઓગસ્ટ ૨૦૧૭, વૈશાલી ઘોળકિયા (ઓનલાઈન)

૨. ભારતીય સાહિત્ય પરમ્પરાનો વિસ્તાર - ભોળાભાઈ પટેલ

૩. ભારતીય સાહિત્ય - કે. સચ્ચિદાનંદ- રાજકમલ પ્રકાશન, ન્યુ દિલ્હી

૪. ભારતીય નવલકથા - ડૉ. બીપીન આશર

૫. ભારતીય નવલકથા - ભરત મહેતા

૬. ભારતીય નવલકથા - રમણલાલ જોશી યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,

૭. જ્ઞાન ગંગોત્રી શ્રેણી - ભારતીય સાહિત્ય -૧૨/૧૩ એસ. પી. યુનિ. - ગૂર્જર વિકેતા

૮. કાલપુરુષ - ભોળાભાઈ પટેલ - ગૂર્જર પ્રકાશન

૯. ભારતીય સાહિત્યની ભૂમિકા- ડૉ. રામ વિલાસ શર્મા

૧૦. જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - ભરત મહેતા

એમ. એ. સેમેસ્ટર- 3
(શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22, 2022-23, 2023-24)

Core course: 008

ગુજરાતી પેપર -૧૨ પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

હેતુ : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસકોની સૌંદર્યાત્મક વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે.

એકમ - ૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ

એકમ - ૨. લોન્જાઈનસ

એકમ - ૩. ટી.એસ.એલિયટ

એકમ - ૪. સુઝાન લેન્ગર

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા - જયંત કોઠારી
૨. એલિયટનો કાવ્ય વિચાર - સુમન શાહ
૩. કવિ વિવેચક એલિયટ - સુમન શાહ
૪. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર - અનુ. જયા મહેતા
૬. પ્લેટોનું સાહિત્યશાસ્ત્ર - સુરેશ દલાલ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા - રમેશ ત્રિવેદી
૯. કાવ્યપુરુષ - નટવરસિંહ પરમાર
૧૦. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો- ચંદ્રકાંત શેઠ
૧૧. સાહિત્યમાં વિવેક - વર્સફોલ્ડ - અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૧૨. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - એબરકોમ્બી - અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૧૩. પશ્ચિમનું સાહિત્યવિવેચન - ભાગ-૧-૨ ડૉ. શિરીષ પંચાલ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 009

ગુજરાતી પેપર -૧૩ લોકસાહિત્ય - ૧

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યથી માહિતગાર થાય.

એકમ -૧. લોકસાહિત્યની વિભાવના

૧. લોક, લોકસાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વ્યાખ્યા તથા વિભાવના
૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો
૩. લોકસાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વચ્ચેનો સંબંધ
૪. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ - ૨. લોકગીત અને કથાગીત

૧. લોકગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૨. કથાગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૩. લોકગીત તથા કથાગીતોમાં પ્રગટ થતું કુટુંબજીવન તથા સમાજજીવન

એકમ - ૩. લોકનાટ્ય ભવાઈ

૧. 'ભવાઈ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના ઉદ્ભવ વિકાસની ચર્ચા
૨. ભવાઈના ઘટક તત્ત્વો

એકમ - ૪. 'ગુજરાતનાં લોકગીતો' સં. : ખોડીદાસ પરમાર, સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી
(પસંદગીનાં ગીતો)

સંદર્ભગ્રંથ:-૧. 'ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ' - બળવંત જાની - પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

૨. ગુજરાતી લોકવિદ્યા- ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, નવી દિલ્હી
૩. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સેદાણી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
૪. 'લોકસાહિત્ય' સં. પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર. ગુજ. સા. પરિષદ, અમદાવાદ
૫. લોકસાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર - હસુ યાજ્ઞિક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
૬. લગ્નગીત : એક અભ્યાસ - જયાનંદ જોશી
૭. લોકગીત : એક અધ્યયન - અમૃત પટેલ
૮. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર
૯. લોકગીત તત્ત્વ અને તંત્ર - સંપાદક - બળવંત જાની
૧૦. લોકવાડંમય - કનુભાઈ જાની
૧૧. કંકુ રે વાયું - (લગ્નગીતો) અમૃત પટેલ
૧૨. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન-ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્રસાર ૧૮૮, આતાભાઈ એવન્યુ, ભાવનગર

‘ગુજરાતનાં લોકગીતો’ સંપાદક: ખોડીદાસ પરમાર, સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી

પસંદગીનાં ગીતો

- સાંઝીનાં ગીતો
 ૧. સાંઝીમાં ગણેશ બેસાડવાનું પ્રથમગીત
 ૨. એક રાજદુવારકામાં રમતાં
 ૩. ઊંચા ઊંચા રે દાદા ગઢડાં ચણાવો
- મામેરાંનાં ગીતો
 ૪. સ્વામી મોરં ચોખા મંગાવો
- માંડવનાં ગીતો
 ૫. માંડવે મીઠી નાગરવેલ્ય
- પ્રભાતિયાં
 ૬. સૂરજ ઊગ્યો રે
- જાન ઉઘલવાનું ગીત
 ૭. દાદા વિના કેમ ચાલશે રે
 ૮. શુકન જોઈ ઘોડે ચઢો રે
- પોખણું
 ૯. સીતાને તોરણ રામ પધાર્યા
- ચોરીનું ગીત
 ૧૦. કણકણ કંકણ ને વચ્ચે ચૂડી રે
 ૧૧. પેલું પેલું મંગળિયું વરતાય રે
- ફટાણાં
 ૧૨. લાડો લાડી જમે રે કંસાર
 ૧૩. ગોર લપટિયા
 ૧૪. થોડું થોડું જમજે રે
 ૧૫. મસુર કેરી દાળ
- કન્યા વિદાયનાં ગીત
 ૧૬. આ દશ, આ દશ પીપળો
 ૧૭. એક આવ્યો’તો પરદેશી પોપટો
- બાળ જોડકણાં
 ૧૮. બાળ જોડકણાં
 ૧૯. કોનું શું ?
 ૨૦. બલિહારી તુજ બાજરા

- હાલરડાં
- ૨૧. જનેતાના હૈયામાં
- ૨૨. દેવનાં દીધેલા
- ગોરમાનાં ગીતો
- ૨૩. ગોરમાનો વર કેસરિયો
- ૨૪. ગોર્યમા, ગોર્યમા રે !
- રાસડા
- ૨૫. મોરલાની માયા
- ૨૬. વેલ્યું છુટીઉં રે વીરા વાડીના વડ હેઠય
- સામાજિક ઘટનાઓનાં ગીતો
- ૨૭. ગુર્જરી
- કજોડાંના ગીતો
- ૨૮. લાલ કેમ કરીએ ?
- ૨૯. હૈયામાં વાગે
- દેવીઓના ગરબા
- ૩૦ સૈયર મોરી ગરબા કોર્યા ચાર જો
- ૩૧. મારો ગરબો રમે રાજને દરબાર
- ૩૨. મારી સાસુએ એમ કહ્યું
- ૩૩. રામે સીતાને માર્યા જો
- શ્રમહારી ગીતો
- ૩૪. સાવ રે સોનાનું માટું દાતરડું
- છાજિયા
- ૩૫. અભેવાનનો રાજિયો
- સુરતી ખાચણાં
- ૩૬. પાન ખાધાં
- આરતી
- ૩૭. ઉતારો આરતી
- ભવાઈનાં ગીતો
- ૩૮. ગણપતીનું આવણું
- ૩૯. કાબો મરો કેણે માર્યો ?
- ૪૦. ગોરાંદેનો ઠમકો રે

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Elective Course: 003A

ગુજરાતી પેપર -૧૪ (A) સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્રના પારસ્પરિક સંબંધો કૃતિઓને અનુલક્ષીને સમજી શકે.

એકમ - ૧. સાહિત્ય અને સમાજની વ્યાખ્યા અને વિભાવના

એકમ - ૨. સાહિત્ય અને સમાજનો પારસ્પરિક સંબંધ અને ગુજરાતી વિવેચકોએ કરેલી તેની ચર્ચાઓ.

એકમ - ૩. ' તિરાડે ફૂટી ફૂંપળ ' મહેશ એલકુંચવાર, રૂપાંતર- રવીન્દ્ર પારેખ, અરુણોદય પ્રકાશન.

એકમ - ૪. ' મનોરથ ' - રઘુવીર ચૌધરી, રન્નાદે પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. સાહિત્ય અને સમાજ- વિદ્યુત જોશી - સેન્ટર ફોર સોસિઅલ સ્ટડીઝ, સુરત પ્રકાશન-૨૦૦૪
૨. સાહિત્ય અને સામાજિક ચેતના-સુધીરચંદ્ર સેન્ટર ફોર સોસિઅલ સ્ટડીઝ, સુરત પ્રકાશન-૨૦૦૪
૩. કલાનું સમાજશાસ્ત્ર - અક્ષય દેસાઈ - આર. આર. શેઠ પ્રકાશન
૪. ગોવર્ધનરામ : કેટલાક સમાજશાસ્ત્રીય પાસાઓ - સુધીરચંદ્ર, સેન્ટર ફોર સોસિઅલ સ્ટડીઝ, સુરત પ્રકાશન-૧૯૮૮
૫. 'અર્થાત્'નો વિશેષાંક - ૨૦૧૦-૧૧ સેન્ટર ફોર સોસિઅલ સ્ટડીઝ, સુરત
૬. સાહિત્ય કા સમાજશાસ્ત્ર - મેનેજર પાંડે- હરિયાણા સાહિત્ય અકાદમી
૭. પ્રતિબદ્ધ - ભરત મહેતા
૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા
૯. કથાવિચાર - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૦. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ - આલોક ગુપ્તા
૧૧. ગુજરાતી નવલકથા : ફેરવિચારણા - જશવંત શેખડીવાળા
૧૨. સાહિત્ય સમાજનો આયનો - મીનળ દવે - અરુણોદય પ્રકાશન
૧૩. સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કૃત નવલકથાઓ- ગુણવંત વ્યાસ
૧૪. ગુજરાતી કથાવિશ્વ- નરેશ વેદ
૧૫. સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર - નરેશ શુક્લ- ફ્લેમિંગો પ્રકાશન
૧૬. અમૃતાથી ધરાધામ - દૃષ્ટિ પટેલ ,સુનીતા પટેલ , રંગદ્વાર પ્રકાશન

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧ -૨૨ , ૨૦૨૨-૨૩ , ૨૦૨૩-૨૪)

Elective Course: 003 B

ગુજરાતી પેપર -૧૪ (B) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની કૃતિઓ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના સ્વરૂપ સંદર્ભે કૃતિઓની સમીક્ષા કરી શકે.

એકમ - ૧. પદ સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ - ૨. ‘મીરાંના પદો’ – સં. ભૂપેન્દ્ર ત્રિવેદી- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ - ૩. પ્રબંધ : સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ - ૪. ‘કાન્હડદે પ્રબંધ’ – પદ્મભાભ : સં. રમેશ શુક્લ - પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. મીરાંની કવિતા એક આલોચાત્મક અધ્યયન : ભક્તિપ્રભા શુક્લ – અરુણોદય પ્રકાશન
૨. મીરાં : ગુજ. ગ્રંથ. શ્રેણી-૮ : હસિત બૂચ – કુમકુમ પ્રકાશન
૩. પદ્મનાભ : ગુજ. ગ્રંથ. શ્રેણી-૩ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ- કુમકુમ પ્રકાશન
૪. ‘કાન્હડદે પ્રબંધ’ – કે. હ. ધ્રુવ
૫. પ્રાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપ – ભોગીલાલ સાંડેસરા – એમ. એસ. યુનિ.
૬. સ્વાધ્યાય અને સંશોધન – બળવંત જાની – સાહિત્ય અકાદમી
૭. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૨ સં. ઉમાશંકર જોશી, અનંતરાય રાવળ, યશવંત શુક્લ
૮. ‘મીરાં’ - નિરંજન ભગત
૯. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. સાહિત્ય સ્વરૂપ – કુંજવિહારી મહેતા, જયંત પટેલ
૧૧. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ- ભાગ-૩

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧, ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩)

Elective Course:: 003 C

ગુજરાતી પેપર -૧૪ (C) સાહિત્ય અને અન્ય કલાઓ

હેતુ : સ્પેશ્યલ આસિસ્ટન્ટ પ્રોગ્રામ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આ પ્રશ્નપત્રમાં સાહિત્ય અને કલાઓ સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ - ૧. સાહિત્ય અને ચિત્રકલા

એકમ - ૨. સાહિત્ય, શિલ્પ તથા સ્થાપત્યકલા

એકમ - ૩. સાહિત્ય અને નાટ્યકલા તથા ફિલ્મકલા

એકમ - ૪. સાહિત્ય અને સંગીત , નૃત્યકલા.

વિવિધ કલાઓના માધ્યમોના તફાવત. આ કલાઓ વચ્ચે રહેલ સર્વસામાન્ય બાબતો, કલાકારની સિસૃક્ષા,માધ્યમો સાથે કામ લેવાની બાબતે કલાકારોની માનસિકતા આદિ બાબતો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. ફિલ્મ કલા વિચાર- અભિજિત વ્યાસ
૨. ફિલ્મ જોવાની કલા- અભિજિત વ્યાસ
૩. કલાનું સમાજશાસ્ત્ર – અક્ષય દેસાઈ, આર.આર.શેઠ પ્રકાશન
૪. કલા- સૌંદર્ય શાસ્ત્ર – સી.વી. મહેતા
૫. શ્રુતિ- ગુજરાતી ગીત અને સ્વરૂપ – સંજય દવે
૬. શિલ્પ સમીપે - કનુ સૂચક
૭. સામીપ્યના વિવિધ અંકો સં. રામજીભાઈ સાવલિયા
૮. ગુજરાતનું મૂર્તિવિધાન - રામજીભાઈ સાવલિયા
૯. સામીપ્ય નાં વિવિધ અંકો – રામજીભાઈ સાવલિયા ભો.જે.વિદ્યાભવન
૧૦. સ્ટેપ્સ ઓફ ઇન્ડોલોજી – રામજીભાઈ સાવલિયા ભો.જે.વિદ્યાભવન

એમ. એ. સેમેસ્ટર- 3
(શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 , 2022-2023, 2023-2024)
Multi Disciplinary : 003 A
ગુજરાતી પેપર -૧૫ (A) ગ્રંથકાર : મોહન પરમાર

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગ્રંથકાર અને કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ - ૧. સર્જક પરિચય : મોહન પરમારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ - ૨. ગ્રંથકાર મોહન પરમારની સાહિત્યિક સેવાઓ

એકમ - ૩. ‘ચૂંટેલી વાર્તાઓ મોહન પરમાર’-સં.મોહન પરમાર, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી.

એકમ - ૪. ‘ સંકટ ’ - મોહન પરમાર – રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ.નિર્માણ બોર્ડ
૨. મોહન પરમારની વાર્તાસૃષ્ટિ – સં.માય ડિયર જયુ
૩. મોહન પરમારની પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ – સં.રાઘેશ્યામ શર્મા
૪. મોહન પરમાર : વાર્તા –આસ્વાદ અને અધ્યયન સં.હરીશ વટાવવાળા
૫. કોલાહલ –મોહન પરમાર
૬. નકલંક – મોહન પરમાર
- ૭.. કુંભી- મોહન પરમાર
૮. પોઠ – મોહન પરમાર
૯. અંચળો – મોહન પરમાર
- ૧૦ ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય : સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા સં.મોહન પરમાર , હરીશ મંગલમ
૧૧. વાર્તાસંદર્ભ- શરીફા વીજળીવાળા
૧૨. વિશેષ – ઈલા નાયક
- ૧૩ અનુબંધ – જયેશ ભોગાયતા
૧૪. મોહન પરમારની વાર્તાઓમાં દલિત ચેતના – નરેશ વાઘેલા

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Multi Disciplinary : 003 B

ગુજરાતી પેપર -૧૫ (B) વિવેચનના અભિગમો

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ વિવેચનના વિવિધ અભિગમોનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. વિવેચનના વિવિધ અભિગમો એટલે શું ? વિવેચનના વિવિધ અભિગમોનો પરિચય

એકમ - ૨. અભિગમ અને વાદ વચ્ચેનો ભેદ

એકમ - ૩. મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ

કૃતિ ' વાંસનો અંકુર ' - ધીરુબેન પટેલ , ગુર્જર પ્રકાશન , અમદાવાદ

એકમ - ૪. નારીવાદ

કૃતિ 'રાધા' - ઈલા આરબ મહેતા પ્ર.- આર. આર શેઠની કંપની, અમદાવાદ

સંદર્ભ :

૧. શબ્દલોક- પ્રમોદકુમાર પટેલ
૨. વિવેચનની ભૂમિકા - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. નવ્યવિવેચન પછી - સુમન શાહ
૪. સંરચના અને સંરચન - સુમન શાહ
૫. વિવેચનના વિવિધ અભિગમો -
૬. સંભૂતિ- રમેશ શુક્લ - ગૂર્જર પ્રકાશન

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 10

ગુજરાતી પેપર - ૧૬ વિશ્વસાહિત્ય

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના જાણે અને કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. વિશ્વસાહિત્ય - સંજ્ઞા વ્યાખ્યા અને વિભાવના, જનરલ લિટરેચર, રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય ભારતીય ઉપખંડનું સાહિત્ય, દલિત સાહિત્ય, સંસ્થાનવાદી (કોલોનિયન) સાહિત્ય

એકમ-૨. વિશ્વસાહિત્યની મહત્વની કૃતિઓનો પરિચય

વેઈટિંગ ફોર ગોદો (સેમ્યુઅલ બેકેટ), આઉટ સાઈડર (આલ્બેર કામૂ)

ડોલ્સ હાઉસ (), ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી (હેમિંગ્વે), એનીમલ ફાર્મ (જ્યોર્જ ઓરવેલ)

એકમ-૩. 'ઈડિપસ' - સોફોકલીસ અનુ. સુભાષ શાહ , અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ-૪. 'નોટ વિધાઉટ માય ડોટર '- બેટ્ટી મહમ્મદી, અરુણા જાડેજા, આર.આર.શેઠ અમદાવાદ.

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. જ્ઞાનગંગોત્રી - વિશ્વસાહિત્ય

૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ

૩. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ

૪. તુલનાત્મક સાહિત્ય વિદેશી સંદર્ભ -ચૈતન્ય દેસાઈ

૫. સ્વાધ્યાય- ડૉ. દમયંતી પરમાર

૬ તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી

૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૮. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર - ડૉ. જયંતી ચૌધરી - ફ્લેમિંગો પ્રકાશન

૯. વિશ્વ નવલકથા - સુમન શાહ

૧૦. ગ્રીક ટ્રેજેડી-રમેશ ઓઝા , સાહિત્ય સંકુલ

૧૧. કાયા લાકડાની માયા લુંગડાની - જયંતી દલાલ

૧૨. નાટક વિશે - જયંતી દલાલ.

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 11

ગુજરાતી પેપર -૧૭ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ માન્ય ગુજરાતીના રૂપતંત્ર તથા વાક્યવિચાર વિશે સમજે,
ગુજરાતી ભાષાશાસ્ત્રીઓના પ્રદાનનો પરિચય મેળવે તથા વ્યુત્પત્તિ વિચારનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ-૧. માન્ય ગુજરાતીનું રૂપતંત્ર

- રૂપતંત્રનો ખ્યાલ
- રૂપઘટકની વિભાવના
- ગુજરાતીમાં વચન, લિંગ અને કાળના અર્થો
- રૂપઘટકોની તારવણી

એકમ-૨. ગુજરાતીમાં વાક્ય વિચાર

- વાક્યતંત્ર વિચાર - વાક્યના પ્રકારો - વાક્ય રચના
- ગુજરાતીમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

એકમ-૩. વ્યુત્પત્તિ વિચાર

(અ) સ્વરોનું પરિવર્તન

૧. 'ઇ' અને 'ઉ'
૨. 'એ' અને 'ઓ'
૩. પાસ પાસે આવેલા સ્વરો
૪. 'અ' કારનો લોપ

(બ) વ્યંજનોનું પરિવર્તન

૧. 'લ' નો 'ળ'
૨. 'સ' નો 'શ'
૩. 'હ' નો લોપ
૪. 'અય' અને 'અવ' (એ કે ઐ અને ઓ કે ઔ)
૫. સંયુક્ત વ્યંજનોનું સરલીકરણ અને પૂર્વસ્વરોનું દીર્ઘત્વ

એકમ-૪. ગુજરાતીમાં ભાષાશાસ્ત્રીઓનું પ્રદાન

નરસિંહરાવ દિવેટિયા, હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્રબોધ પંડિત,
કે. કા. શાસ્ત્રી, ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન – (સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૨. ભાષાપરિચય – પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૪. ધ્વનિઘટકની વિભાવના – ડૉ. ભારતીબેન દવે
૫. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
૬. વ્યુત્પત્તિ વિચાર – ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા – ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા – પિંકી પંડ્યા
૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય – રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ – અશરફખાન પઠાણ
૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે
૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ – ડૉ.ઉર્મિ ધનશ્યામદેસાઈ
૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૧૭. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય (નરસિંહરાવ દિવેટિયાના બે ભાગમાં પ્રગટ થયેલા વ્યાખ્યાન પુસ્તકોનો સંક્ષેપ) - સંક્ષેપકાર – કે.કા.શાસ્ત્રી

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 12

ગુજરાતી પેપર -૧૮ લોકસાહિત્ય -૨

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યથી માહિતગાર થાય.

એકમ -૧

૧. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ

એકમ -૨

૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન-સંપાદનની સમસ્યાઓ
૨. લોકસાહિત્ય સંશોધન સંપાદન ક્ષેત્રે મહત્વનું પ્રદાન કરનારાઓ : ઝવેરચંદ મેઘાણી જોરાવરસિંહ જાડેજા, ખોડીદાસ પરમાર, હસુ યાજ્ઞિક, ભગવાનદાસ પટેલ, ડાહ્યાભાઈ વાઢુ

એકમ-૩. લોકકથા

૧. લોકકથા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
૨. લોકકથાના પ્રકારો - પુરાણકથા, દંતકથા, ધર્મકથા, વ્રતકથા, પરીકથા વગેરે સાથેનો સંબંધ
૩. લોકકથામાં મોટીફ : સંજ્ઞા અને વિભાવના
૪. લોકકથાની કથનશૈલી મોટીફનો વિનિયોગ

એકમ -૪. કૃતિનો અભ્યાસ

‘લાગ્યો કસુંબીનો રંગ’ -સં. મનુભાઈ પંચોળી, મહેન્દ્ર મેઘાણી – આદર્શ પ્રકાશન
(પસંદગીના ક્રમ ૧ થી ૧૨.)

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ‘ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ’ – બળવંત જાની – પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. કોંકણી લોકકથાઓ : એક અભ્યાસ – પ્રભુ ચૌધરી
૩. કુંકણા કથાઓ : ડાહ્યાભાઈ વાઢુ – સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી
- ૪ . ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય – સં. હસુ યાજ્ઞિક , ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
- ૫ . લોકસાહિત્ય-સંપાદકો-પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર.ગુજ. સા.પરિષદ,અમદાવાદ
- ૬ . લોકસાહિત્ય – આલોક – જશવંત શેખડીવાળા- પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
- ૭ . લોકકથાના મૂળ અને કુળ – હરિવલ્લભ ભાયાણી- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૮. ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્યો - સં. વિક્રમ ચૌધરી, ધીરુભાઈ પટેલ, ભાષા સંશોધન-પ્રકાશન કેન્દ્ર,
૯. વારલી નારણદેવની કથા- ડૉ. એ. એ. શેખ.

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Elective Course:: 004 A
ગુજરાતી પેપર -૧૯ (A) સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનના આંતર સંબંધોનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન પાયાની વિભાવના અને કાર્યક્ષેત્ર

એકમ -૨. સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનનો પારસ્પરિક સંબંધ

એકમ -૩. ‘આંધળી ગલી’ – ધીરુબેન પટેલ – ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ -૪. ‘ મહાભિનિષ્ક્રમણ’ - મુકુન્દ પરીખ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. શબ્દબોધ- ગુણવંત વ્યાસ
૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. ગુજરાતી કથાવિશ્વ – બાબુ દાવલપુરા
૪. કથાયોગ – નરેશ વેદ
૫. ગુજરાતી નવલકથા ફેર વિચારણા – જશવંત શેખડીવાળા
૬. ધીરુ બહેન પટેલનું લઘુનવલવિશ્વ –ડૉ. મહેશ પટેલ
૬. ધીરુ બહેન – કલ્પના દવે
૭. સમત્વ – ભરત ઠાકર – શબ્દલોક પ્રકાશન

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Elective Course:: 004 B
ગુજરાતી પેપર -૧૯ (B) અર્વાચીન કૃતિઓ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ચરિત્ર સાહિત્ય તથા ટૂંકીવાર્તાના લક્ષણોની કૃતિઓના સંદર્ભે સમજ મેળવે

એકમ - ૧. સ્વામી આનંદના જીવન અને કવનનો પરિચય અને ચરિત્ર નિબંધમાં તેમનું પ્રદાન

એકમ -૨. ‘નઘરોળ’ – સ્વામી આનંદ પ્ર. નવભારત અમદાવાદ

એકમ – ૩. ટૂંકીવાર્તાનું સ્વરૂપ અને લક્ષણ

એકમ - ૪. ‘બાપાની પીંપર’ – કિરીટ દ્વાદ – નવભારત સાહિત્ય મંદિર
સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ‘બાપાની પીંપર’ – કિરીટ દ્વાદ – નવભારત સાહિત્ય મંદિર
૨. સ્વરૂપ સન્નિધાન – સુમન શાહ
૫. અનુબંધ – જયેશ ભોગાયતા-
૬. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા – સં. જયંત કોઠારી
૭. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી – વિજય શાસ્ત્રી
૮. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ – જયંત પાઠક
૯. ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર – શરીફ વીજળીવાળા
૧૦. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી –સુમન શાહ
૧૧. સાહિત્ય અકાદમી સર્જક સીડી

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Elective Course:: 004 C
ગુજરાતી પેપર -૧૯ (C) સાહિત્ય અને સૌંદર્યશાસ્ત્ર

હેતુ : સ્પેશ્યલ આસિસ્ટન્ટ પ્રોગ્રામ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આ પ્રશ્નપત્રમાં સાહિત્ય અને સૌંદર્યશાસ્ત્રના સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ -૧. સૌંદર્યશાસ્ત્ર એટલે શું ...? વિભાવના, વ્યાપ અને સીમાઓ.

એકમ -૨. ભારતીય મીમાંસામાં સૌંદર્યનિર્માણ અને ભાવનની વિભાવનાઓ.

એકમ -૩. પાશ્ચાત્ય મીમાંસામાં સૌંદર્યવિચારણા અને પરંપરા

એકમ ૪. વિવિધ વાદ અને વિચારસરણીઓનો સૌંદર્યશાસ્ત્ર પર પ્રભાવ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. વિવિધ સાહિત્યિક વાદ સં. અમૃતલાલ યાજ્ઞિક, યશવંત ત્રિવેદી
૨. આધુનિકતા અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા - સુમન શાહ
૩. કલામીમાંસા સન્નિધાન - સુમન શાહ
૪. કલા- સૌંદર્યશાસ્ત્ર- સી.વી. મહેતા - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૫. સૌંદર્યશાસ્ત્ર- ૨. ભ. પાટણકર
૬. વીક્ષા અને નિરીક્ષા- નગીનદાસ પારેખ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશન

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Multi Disciplinary : 004 A
ગુજરાતી પેપર - ૨૦ (A) સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનો પરિચય મળે.

એકમ - ૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ સંજ્ઞા, વિચાર, સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર, માધ્યમો, વર્તમાનપત્ર અને સાહિત્યિક સામયિકો

એકમ - ૨. ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ ઉદ્ભાવક પરિબળો, ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો વિકાસ, સુધારકયુગ, પંડિતયુગ, ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ

એકમ-૩. મહત્વના સાહિત્યિક સંપાદકોના કાર્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન -
વિજયરાય વૈદ્ય, રા.વિ.પાઠક, ઉમાશંકર જોશી, બચુભાઈ રાવત, સુરેશ જોષી

એકમ-૪. કેટલાક મહત્વના સાહિત્યિકોનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન -
ડાંડિયો, વીસમી સદી, સંસ્કૃતિ, ફાર્બસ, પ્રત્યક્ષ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. સંવિદના તેજ વલય - કિશોર વ્યાસ
૨. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ -
૩. નેપથ્યથી પત્રકારત્વ - રમણ સોની- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. ગુજરાતી પત્રકારત્વ - યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - સં. કુમારપાળ દેસાઈ

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Multi Disciplinary : 004 B
ગુજરાતી પેપર -૨૦ (B) કથનકળા શાસ્ત્ર

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ કથનકળા શાસ્ત્રનો પરિચય મેળવે.

એકમ - ૧. કથનકળા શાસ્ત્ર

૧. કથનકેન્દ્રની વ્યાખ્યા અને વિભાવના
૨. કથનકેન્દ્રના પ્રકારો અને પેટા પ્રકારો

એકમ- ૨. ટૂંકીવાર્તા ઘટકો અને કથનકેન્દ્ર વચ્ચેનો સંબંધ

- (૧) વસ્તુ સંકલના (૨) પાત્રનિરૂપણ (૩) ભાષા (૪) અંતર (૫) ક્લિન્થ બૂક્સ

એકમ - ૩. કથનકળા શાસ્ત્રના પ્રમુખ ચિંતકોનું પ્રદાન : હેન્રી જેમ્સ, પર્સી લબક, ક્લિન્થ બૂક્સ
વેયન બૂથ, શ્લોમિથ કેનન, શ્લોમિથ જ્યોફે

એકમ- ૪. કેટલીક પસંદ કરેલી ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓનું કથન-કળા શાસ્ત્રની ભૂમિકાએ વિશ્લેષણ
સ્ત્રીહૃદય (ધૂમકેતુ), મુકુંદરાય (દિરેફ), મારી ચંપાનો વર (ઉમાશંકર જોશી), ખોલકી (સુંદરમ)
વહુ અને ઘોડો (મેઘાણી), જગમોહને શું જોવું ? (જયંતી દલાલ) ન કૌસમાં ન કૌસ બહાર
(સરોજ પાઠક), ચોટી (ઇવા ડેવ)

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. 'વાક' નો વિશેષાંક - સં. - બળવંત જાની
૨. અનુઆધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ- સં. - જયંત ગાડીત, રાજેન્દ્ર જાડેજા
૩. 'તથાપિ' કથનકળા શાસ્ત્રનો વિશેષાંક - અંક ૨૫-૨૬, વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨
૪. કથાનુસંધાન - જયેશ ભોગાયતા
૫. નવલકથામાં સમય સંદર્ભ, સમય સંકલના- અજય રાવલ
૬. સંબોધ્યશ્રોતા સ્વરૂપ : વિભાવના, પ્રકૃતિ અને કાર્યશીલતા- ઊર્વી તેવર
૭. કથાવિમર્શ - નરેશ વેદ
૮. ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર - શરીફા વીજળીવાળા
૯. Dictionary of narratology - Gerald Prince
૧૦. Introduction to narratology -Mieke Ba

એમ. એ. ભાગ- ૨ (External)
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course

ગુજરાતી પેપર -૬ ભારતીય સાહિત્ય - વિશ્વસાહિત્ય

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય તથા વિશ્વ સાહિત્યની વિભાવના તથા તે સંદર્ભે કૃતિઓનો પરિચય મળે.

એકમ-૧ • ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના અને ભાતીગળ વિશેષતા

ભારતીય સાહિત્યની મુખ્યધારાઓ -પ્રાચીનકાળ(વેદ, રામાયણ, મહાભારત સંદર્ભે)
મધ્યકાળ (ભક્તિ સાહિત્ય સંદર્ભે) અર્વાચીનકાળ (ગાંધી તથા આધુનિકતાના પ્રભાવ સંદર્ભે)

- ભારતીય સાહિત્યકારોનો પરિચય
૧. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર ૨. કાલિદાસ ૩.ગિરીશ કર્નાડ ૪. વિ. સ. ખાંડેકર ૫. કૃષ્ણાસોબતી
- વિશ્વસાહિત્ય - સંજ્ઞા વ્યાખ્યા અને વિભાવના, જનરલ લિટરેચર, રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય
ભારતીય ઉપખંડનું સાહિત્ય, દલિત સાહિત્ય, સંસ્થાનવાદી (કોલોનિયન) સાહિત્ય
- વિશ્વસાહિત્યની મહત્વની કૃતિઓનો પરિચય
વેઇટિંગ ફોર ગોદો (સેમ્યુઅલ બેકેટ), આઉટ સાઈડર (આલ્બેર કામૂ)
ડોલ્સ હાઉસ (), ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી (હેમિંગ્વે) એનીમલ ફાર્મ (જ્યોર્જ ઓરવેલ)

એકમ -૨ ‘ માલગુડી ડેઝ ’ – આર.કે.નારાયણ , અનુ. કાંતિ પટેલ , અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ -૩ ‘ ચક્ર ’ – જયવંત દળવી , અનુ. અરુણા જાડેજા, અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ -૪ ‘ ઈડિપસ ’ – સોફોકલીસ અનુ. સુભાષ શાહ , અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ-૫ ‘ નોટ વિધાઉટ માય ડોટર’-બેટ્ટી મહમ્મદી, અનુ. અરુણા જાડેજા, અરુણોદય પ્રકાશન,

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. સાહિત્ય સેતુ ઓનલાઈન - વૈશાલી ધોળકિયા જુલાઈ - ઓગસ્ટ ૨૦૧૭
૨. ભારતીય સાહિત્ય પરમ્પરાનો વિસ્તાર - ભોળાભાઈ પટેલ
૩. ભારતીય સાહિત્ય - કે. સચ્ચિદાનંદ- રાજકમલ પ્રકાશન, ન્યુ દિલ્હી
૪. ભારતીય સાહિત્ય - ડૉ. નગેન્દ્ર
૫. ભારતીય નવલકથા - ભરત મહેતા
૬. ભારતીય નવલકથા - રમણલાલ જોશી યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,
૭. જ્ઞાન ગંગોત્રી શ્રેણી - ભારતીય સાહિત્ય -૧૨/૧૩ એસ. પી. યુનિ. - ગૂર્જર વિકેતા
૮. કાલપુરુષ - ભોળાભાઈ પટેલ - ગૂર્જર પ્રકાશન
૯. ભારતીય સાહિત્યની ભૂમિકા- ડૉ. રામ વિલાસ શર્મા
૧૦. જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - ભરત મહેતા
૧૧. જ્ઞાંગંગોત્રી - વિશ્વસાહિત્ય
૧૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૧૩. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ
૧૪. તુલનાત્મક સાહિત્ય વિદેશી સંદર્ભ -ચૈતન્ય દેસાઈ
૧૫. સ્વાધ્યાય- ડૉ. દમયંતી પરમાર
- ૧૬ તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૧૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૮. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર - ડૉ. જયંતી ચૌધરી - ફ્લેમિંગો પ્રકાશન
૧૯. વિશ્વ નવલકથા - સુમન શાહ
૨૦. અનુવાદ વિચાર - નગીનદાસ પારેખ

એમ. એ. ભાગ- ૨ (External)
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course

ગુજરાતી પેપર - ૭ ગ્રંથકાર : મોહન પરમાર

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગ્રંથકાર અને કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ - ૧. સર્જક પરિચય : મોહન પરમારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ - ૨. ગ્રંથકાર મોહન પરમારની સાહિત્યિક સેવાઓ

એકમ - ૩. 'ચૂંટેલી વાર્તાઓ મોહન પરમાર' સં.મોહન પરમાર સાહિત્ય અકાદમી ગાંધીનગર

એકમ - ૪. 'ડાયા પસાની વાડી': મોહન પરમાર - રજાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ - ૫. 'સંકટ': મોહન પરમાર - રજાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ.નિર્માણ બોર્ડ
૨. મોહન પરમારની વાર્તાસૃષ્ટિ - સં.માય ડિયર જયુ
૩. મોહન પરમારની પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ - સં.રાઘેશ્યામ શર્મા
૪. મોહન પરમાર : વાર્તા -આસ્વાદ અને અધ્યયન સં.હરીશ વટાવવાળા
૫. કોલાહલ -મોહન પરમાર
૬. નકલંક - મોહન પરમાર
- ૭.. કુંભી- મોહન પરમાર
૮. પોઠ - મોહન પરમાર
૯. અંચળો - મોહન પરમાર
- ૧૦ ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય : સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા સં.મોહન પરમાર , હરીશ મંગલમ
૧૧. વાર્તાસંદર્ભ- શરીફા વીજળીવાળા
૧૨. વિશેષ - ઈલા નાયક
- ૧૩ અનુબંધ - જયેશ ભોગાયતા
૧૪. મોહન પરમારની વાર્તાઓમાં દલિત ચેતના - નરેશ વાઘેલા

એમ. એ. ભાગ- ૨ (External)
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)
Core course
ગુજરાતી પેપર - ૮ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્વોનો તથા ધ્વનિ નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ

ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો પરિચય

ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિવિજ્ઞાન

ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્વ

ધ્વનિઘટકની વિભાવના

ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics) અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન (Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ

ધ્વનિઘટક અને ઉપધ્વનિઘટક

એકમ -૩.૧ ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય

ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન

સ્વરોનું વર્ગીકરણ

વ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ -૩.૨ માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

સ્વરો, અર્ધસ્વરો

વ્યંજનો

અક્ષર (syllable)

સૂર

બલઘાત (stress)

જંકચર (સંગમ)

દીર્ઘત્વ

એકમ - ૪.૧. માન્ય ગુજરાતીનું રૂપતંત્ર

- રૂપતંત્રનો ખ્યાલ
- રૂપઘટકની વિભાવના, રૂપઘટકોની તારવણી
- ગુજરાતીમાં વચન, લિંગ અને કાળના અર્થો

એકમ - ૪.૨. ગુજરાતીમાં વાક્ય વિચાર

- વાક્યતંત્ર વિચાર, વાક્ય રચના, વાક્યના પ્રકારો
- ગુજરાતીમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

એકમ -૫.૧. વ્યુત્પત્તિ વિચાર

(અ) સ્વરોનું પરિવર્તન

૧. 'ઊ' અને 'ઊ'
 ૨. 'એ' અને 'ઓ'
 ૩. પાસ પાસે આવેલા સ્વરો
 ૪. 'અ' કારનો લોપ
- (બ) વ્યંજનોનું પરિવર્તન
૧. 'લ' નો 'ળ'
 ૨. 'સ' નો 'શ'
 ૩. 'હ' નો લોપ
 ૪. અચ અને અવ (એ કે ઐ અને ઓ કે ઔ)
 ૫. સંયુક્ત વ્યંજનોનું સરલીકરણ અને પૂર્વસ્વરોનું દીર્ઘત્વ

એકમ - ૫.૨. ગુજરાતીમાં ભાષાશાસ્ત્રીઓનું પ્રદાન

નરસિંહરાવ દિવેટિયા, હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્રબોધ પંડિત,
કે. કા. શાસ્ત્રી, ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન – (સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૨. ભાષાપરિચય – પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૪. General Linguistics – R.H. Robins
૫. ધ્વનિઘટકની વિભાવના – ડૉ. ભારતીબેન દવે
૬. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
૭. વ્યુત્પત્તિ વિચાર – ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૮. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા – ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૯. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા – પિંકી પંડ્યા
૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય – રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ – અશરફખાન પઠાણ
૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે
૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ – ડૉ.ઉર્મિ ઘનશ્યામદેસાઈ
૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૧૭. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય (નરસિંહરાવ દિવેટિયાના બે ભાગમાં પ્રગટ થયેલા વ્યાખ્યાન પુસ્તકોનો સંક્ષેપ) - સંક્ષેપકાર – કે.કા.શાસ્ત્રી

એમ. એ. ભાગ- ૨ (External)
(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course
ગુજરાતી પેપર - ૯ પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપોના સંદર્ભે કૃતિઓનો અભ્યાસ પામે.

એકમ - ૧. પદ સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો

‘મીરાંના પદો’: સં. ભૂપેન્દ્ર ત્રિવેદી- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ - ૨. પ્રબંધ : સ્વરૂપ અને લક્ષણો

‘કાન્હડદે પ્રબંધ’: પદ્મનાભ- સં. રમેશ શુક્લ - પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ - ૩. ચરિત્ર લેખન - સ્વરૂપ અને લક્ષણો

‘નઘરોળ’: સ્વામી આનંદ

એકમ - ૪. ટૂંકીવાર્તા - સ્વરૂપ અને લક્ષણો

‘બાપાની પીંપર’: કિરીટ દૂધાત - નવભારત સાહિત્ય મંદિર

એકમ - ૫. કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. મીરાંની કવિતા એક આલોચાત્મક અધ્યયન : ભક્તિપ્રભા શુક્લ - અરુણોદય પ્રકાશન

૨. મીરાં : ગુજ. ગ્રંથ. શ્રેણી-૮ : હસિત બૂચ - કુમકુમ પ્રકાશન

૩. પદ્મનાભ : ગુજ. ગ્રંથ. શ્રેણી-૩ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ- કુમકુમ પ્રકાશન

૪. ‘કાન્હડદે પ્રબંધ’- કે. હ. ધ્રુવ

૫. પ્રાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપ - ભોગીલાલ સાંડેસરા - એમ. એસ. યુનિ.

૬. સ્વાધ્યાય અને સંશોધન - બળવંત જાની - સાહિત્ય અકાદમી

૭. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૨ સં. ઉમાશંકર જોશી, અનંતરાય રાવળ, યશવંત શુક્લ

૮. ‘મીરાં’ - નિરંજન ભગત

૯. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- રમેશ ત્રિવેદી
 ૧૦. સાહિત્ય સ્વરૂપ – કુંજવિહારી મહેતા, જયંત પટેલ
 ૧૧. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ- ભાગ-૩
 ૧૨. સ્વરૂપ સન્નિધાન – સુમન શાહ
 ૧૩. અનુબંધ – જયેશ ભોગાયતા-
 ૧૪. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા – સં. જયંત કોઠારી
 ૧૫. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી – વિજય શાસ્ત્રી
 ૧૬. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ – જયંત પાઠક
 ૧૭. ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર – શરીફા વીજળીવાળા

એમ. એ. ભાગ- ૨ (External)

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course

ગુજરાતી પેપર – ૧૦ લોકસાહિત્ય

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યની વિભાવના તથા કૃતિઓનો આસ્વાદ – સમીક્ષાનો પરિચય પામે.

એકમ -૧. લોકસાહિત્યની વિભાવના, લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો, લોકસાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વચ્ચેનો સંબંધ, લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ - ૨.

૧. લોકગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૨. કથાગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૩. લોકકથા : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૪. લોકકથાની કથન શૈલી
૫. લોકકથામાં મોટીફનો ઇતિહાસ

એકમ – ૩.

૧. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ
૩. લોકસાહિત્ય સંશોધન-સંપાદનની સમસ્યાઓ
૪. લોકસાહિત્ય સંશોધન સંપાદન ક્ષેત્રે મહત્વનું પ્રદાન કરનારાઓ : ઝવેરચંદ મેઘાણી જોરાવરસિંહ જાડેજા, ખોડીદાસ પરમાર, હસુ યાજ્ઞિક, ભગવાનદાસ પટેલ, ડાહ્યાભાઈ વાઢુ

૫. લોકગીત તથા કથાગીતોમાં પ્રગટ થતું કુટુંબજીવન તથા સમાજજીવન
 ૬. 'ભવાઈ' - ઉદ્ભવ અને વિકાસ
 ૭. ભવાઈના ઘટક તત્વો

એકમ - ૪. કૃતિનો અભ્યાસ: 'ગુજરાતનાં લોકગીતો' સં. : ખોડીદાસ પરમાર, સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી
 (પસંદગીનાં ગીતો)

એકમ - ૫. કૃતિનો અભ્યાસ: 'લાઝ્યો કસુંબીનો રંગ' સં. મનુભાઈ પંચોળી, મહેન્દ્ર મેઘાણી - આદર્શ પ્રકાશન
 (પસંદગીના ક્રમ ૧ થી ૧૨)

સંદર્ભગ્રંથ:-

૧. 'ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ' - બળવંત જાની - પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૨. ગુજરાતી લોકવિદ્યા- ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, નવી દિલ્હી
૩. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સેદાણી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
૪. 'લોકસાહિત્ય' - સં. પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર. ગુજ. સા. પરિષદ, અમદાવાદ
૫. લોકસાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર - હસુ યાજ્ઞિક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
૬. લગ્નગીત : એક અભ્યાસ - જયાનંદ જોશી
૭. લોકગીત : એક અધ્યયન - અમૃત પટેલ
૮. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર
૯. લોકગીત તત્વ અને તંત્ર - સંપાદક - બળવંત જાની
૧૦. લોકવાડંમય - કનુભાઈ જાની
૧૧. કંકુ રે વાયું - (લગ્નગીતો) અમૃત પટેલ
૧૨. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન-ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્રસાર ૧૮૮, આતાભાઈ એવન્યુ, ભાવનગર
૧૩. 'ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ' - બળવંત જાની - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૪. કોંકણી લોકકથાઓ : એક અભ્યાસ - પ્રભુ ચૌધરી
૧૫. કુંકણા કથાઓ : ડાહ્યાભાઈ વાઢુ - સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી
૧૬. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ- ડૉ. હસુતાબેન સૈદાણી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
૧૭. ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય - સં. હસુ યાજ્ઞિક , ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૧૮. લોકસાહિત્ય-સંપાદકો-પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર.ગુજ. સા.પરિષદ,અમદાવાદ
૧૯. લોકસાહિત્ય - આલોક - જશવંત શેખડીવાળા- પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૨૦. લોકકથાના મૂળ અને કુળ -હરિવલ્લભ ભાયાણી- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ૨૧.ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્યો-સં.વિક્રમ ચૌધરી, ધીરુભાઈ પટેલ, ભાષા સંશોધન અને પ્રકાશન કેન્દ્ર, વડોદરા.

૨૨. વારલી નારણદેવની કથા- ડૉ. એ. એ. શેખ
‘ગુજરાતનાં લોકગીતો’ સંપાદન : ખોડીદાસ પરમાર, સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી
પસંદગીનાં ગીતો

- સાંઝીનાં ગીતો
- ૧. સાંઝીમાં ગણેશ બેસાડવાનું પ્રથમગીત
- ૨. એક રાજદુવારકામાં રમતાં
- ૩. ઊંચા ઊંચા રે દાદા ગઢડાં ચણાવો
- મામેરાંનાં ગીતો
- ૪. સ્વામી મોરં ચોખા મંગાવો
- માંડવનાં ગીતો
- ૫. માંડવે મીઠી નાગરવેલ્ય
- પ્રભાતિયાં
- ૬. સૂરજ ઊઝ્યો રે
- જાન ઉઘલવાનું ગીત
- ૭. દાદા વિના કેમ ચાલશે રે
- ૮. શુકન જોઈ ઘોડે ચઢો રે
- પોખણું
- ૯. સીતાને તોરણ રામ પધાર્યા
- ચોરીનું ગીત
- ૧૦. કણકણ કંકણ ને વચ્ચે ચૂડી રે
- ૧૧. પેલું પેલું મંગળિયું વરતાય રે
- ફટાણાં
- ૧૨. લાડો લાડી જમે રે કંસાર
- ૧૩. ગોર લપટિયા
- ૧૪. થોડું થોડું જમજે રે
- ૧૫. મસુર કેરી દાળ
- કન્યા વિદાયનાં ગીત
- ૧૬. આ દશ, આ દશ પીપળો
- ૧૭. એક આવ્યો’તો પરદેશી પોપટો
- બાળ જોડકણાં
- ૧૮. બાળ જોડકણાં
- ૧૯. કોનું શું ?

૨૦. બલિહારી તુજ બાજરા
- હાલરડાં
૨૧. જનેતાના હૈયામાં
૨૨. દેવનાં દીઘેલા
- ગોરમાનાં ગીતો
૨૩. ગોરમાનો વર કેસરિયો
૨૪. ગોર્યમા, ગોર્યમા રે !
- રાસડા
૨૫. મોરલાની માયા
૨૬. વેલ્યું છુટીઉં રે વીરા વાડીના વડ હેઠવ
- સામાજિક ઘટનાઓ ગીતો
૨૭. ગુર્જરી
- કજોડાંના ગીતો
૨૮. લાલ કેમ કરીએ ?
૨૯. હૈયામાં વાગે
- દેવીઓના ગરબા
- ૩૦ સૈયર મોરી ગરબા કોર્યા ચાર જો
૩૧. મારો ગરબો રમે રાજને દરબાર
૩૨. મારી સાસુએ એમ કહ્યું
૩૩. રામે સીતાને માર્યા જો
- શ્રમહારી ગીતો
૩૪. સાવ રે સોનાનું મારું દાતરડું
- છાજિયા
૩૫. અભેવાનનો રાજિયો
- સુરતી ખાચણાં
૩૬. પાન ખાધાં
- આરતી
૩૭. ઉતારો આરતી
- ભવાઈનાં ગીતો
૩૮. ગણપતીનું આવણું
૩૯. કાબો મરો કેણે માર્યો ?
૪૦. ગોરાંદેનો ઠમકો રે

